

Брой 10
Архангел Михаил 2004
Цена 0,30 лв.

Издава се от Антропософското общество в България

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред; предлага духовно-научни методи за развитие на истинско озъзнаване на Реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят д-р Рудолф Щайнер (1861-1925) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

АРХАНГЕЛОВДЕН И ДУШЕВНИТЕ СИЛИ НА ЧОВЕКА

“Когато лятото тръгва към края си след сезона на Св. Йоан, земята отново започва да вдишва своята духовност....

През нашата съвременост ние твърде малко сме склонни да наблюдаваме това вдишване и издишване на земята. Човешкото вдишване и издишване е по-физически процес; дишането на земята е духовен процес – излизането на елементарните земни същества в космичното пространство и тяхното навлизане отново в земята....

Човек, който постепенно е придобил чувствителното усещане за природа....ще се научи да различава между природо-съзнанието, породено през пролетта и лятото и себе-съзнанието, което се засилва през есента и зимата. Какво е природо-съзнанието?....Да си в състояние да растеш в растението, да цъфтиш в растението, да дадеш плод с растението, това означава “излизане от собственото си вътрешно себе” и “ставане едно с външната природа”. Всъщност, терминът “да се развие духовност” не означава да станам абстрактни, а да сме в състояние да следваме духа в неговото същество и израз.

И тогава, ако сме се научили да преживяваме природата с нашето собствено същество, не можем да не бъдем съпричастни на същината на есента и на зимата. Ози, който се е научил да живее с природата през пролетта, се научава също и да умира с природата през есента....Онова, което все повече и повече ще става задължение за човечеството в близко бъдеще – и тук антропософите трябва да бъдат пионери – е да се преживява цикъла на сезоните: да се научим да живеем с пролетта и да умираме със зимата.

Но човекът не трябва да умре: той не трябва да позволи да бъде надделян. Той може да живее с покълващата, цъфтяща природа и да развие своето природо-съзнание; но когато преживявя умирането на природата, тази опитност е едно предизвикателство той да се противопостави на това умиране с творческите сили на своето собствено, вътрешно същество. Тогава принципът дух-душа, неговото истинско себе-съзнание ще се оживи вътре в него; и когато споделя умирането на природата през есента и зимата, той до най-висша степен ще събуди своето собствено себе-съзнание... когато природата притегля своите елементарни същества вътре в себе си, вътрешната човешка сила трябва да събуди себе-съзнанието.

Михайлови сили! Сега вече ние отново ги усещаме... победната сила, която разпалва истинското силен себе-съзнание на

Михаил,
Броят на твоите бойци
Е все още малък.
Запали в нашите сърца
Ентусиазъм към теб
За задачата да се спаси човечеството.
Прогони гордостта в нас,
Дай ни ясно разбиране
За лъжата и истината
Дай ни стоплено от любов чувство
И силна смелост за правилни дела.
Позволи ни, със смирени сърца
Да бъдем твои воини.

Герхард Райш (1899-1975)

човека в ярък пламък. Тук отново Михаил побеждава Дракона...

През последните три-четири столетия човечеството просто е придобило наука да разглежда цялата природа, както и човешкото съществуване в интелектуални, абстрактни понятия; и сега, когато човечеството е изправено пред огромните проблеми на социален хаос, хората се опитват да ги разрешат чрез същите интелектуални средства. Но по този начин в света могат да дойдат само химери. Едно завършено човешко сърце е предпоставката, за да имаме право на мнение в социалната област; а такова никой човек не може да притежава, докато не намери своето отношение към космоса

Михайловият празник изиска човешки същества, които да усещат в душата си в пълна мяра всичко, което може да задейства дух-съзнанието.

Какво представлява Великден в годишните празници? Това е празникът на Възкресението. Той означава Възкресението, извършено в мистерията на Голгота чрез слизането на Христос, Сълнцето-Дух в едно човешко тяло. Първо смърт, а след това възкресение – това е външният изглед на мистерията на Голгота.... Но Християнството не завърши с традициите, свързани с мистерията на Голгота – то трябва да напредне. Човешката душа се обръща навътре и все повече се задълбочава с напредване на времето.... и човек има нужда и от онзи друг празник, който да му разкрива, че протичането на годината има своя прототип вътре в него, така че той да може да открие в преминаването на сезоните най-напред възкресението на душата – необходимостта да се постигне това възкресение, за да може тогава душата да премине през портите на смъртта по достоен начин. Великден – смърт, след това възкресение; Архангеловден – възкресение на душата, след това смърт.... В Михайловия празник ние трябва да уселим с цялата интензивност на нашата душа – за да не спя в полумъртво състояние, което ще замъги моето себе-съзнание между смърт и ново раждане, а по-скоро да съм в състояние да премина през портите на смъртта в пълна будност, аз трябва да събудя душата си чрез вътрешните енергии в нея преди да умра. Първо – възкресение на душата, след това – смърт, така че в смъртта може да се постигне само онова възкресение, което човек вече е отпразнувал вътре в себе си.”

Рудолф Щайнер
1 октомври 1923 год., Виена

ЕПИФАНИИ - Св.арх. МИХАИЛ – опит за приближение

Да намериш верния тон, за да осъществиш моста между земното и духовното в Михаилов смисъл. Да улучиш с напрегната, опипваща ръка протегнатата ръка на Михаил, за теб държаща жезъла, не меча...

Прекрояването на Европа, на планетата...

Бяхме в решителната фаза по осъществяване на проекта "Сватбата на европейския изток с европейския запад". В земен план действието се развива между холандци и българи. С най-мирни средства се води битка между културите за самоопределение по духовен път.

В интересна фаза сме. Как да се съчетаят – бракосъчетаят – гостоприемството и завоевателството?

На брега на Черно море, в процеса на оживени контакти, внезапно, под силен импулс, върху първото попаднало ми парче хартия, се излива следното Слово (първоначално на английски език – официалният език на контактите):

*Да заявяваш своята личност, уморява.
Някои сметнаха, че съм уморителна.
Друг ги поправи доброжелателно,
наричайки ме динамична.
Моето собствено усещане е,
че аз просто си върши работата.
Както служа.
Да служиши
понякога оправдава това,
че заявяваш своята личност –
сиреч пишеш книгата на живота
като израз на твоята същност.*

11.09.2001

Докато съм все още "под пара" от излиянието, представителят на европейския запад, който гледа CNN, извика възбудено:

- Breaking news! Един самолет се удари в Търговския център, Ню Йорк!

Колкото да отговоря, казвам:

- Такива неща стават всеки ден (каква грешка) - но все пак отивам да видя.

Докато се взирате в кадрите на катастрофата, следва втората...

Започна световният отклик. Жалби тук, там тържество...

Освобождаване на огромна духовна енергия, причинена от насилиствена, ненавременна смърт.

Непонятни вибрации, които приемат се бяха излели в Слово, внезапно се отъждествиха с дела.

Каква мотивация имаха тези дела?
Кое ги бе предизвикало?

Какви понятия и представи за личност – безличие; служене – чрез саможертва и всеотдайност – на Бог и на хора; вяра – неправоверие...

И от друга страна – какви понятия и представи за:

прогрес, еволюция; осъществяване на личността – чрез финансова и воен-

на сила; имитация на култура; кри-воразбрана, ограничена идея за Христос и християнството...

В сблъсък се срутиха вековни светоусещания, вече тъй безнадеждни и вехти.

Настъпило бе безкомпромисно време на трансформация (виж бр.6 от 2003г.)

- от старозаветния пророк Илия, който посочи целта на съществуването на тази земя, когато тази земя се просмукваше от Божественото

- към Михаилово мислене и чувстване – изживявания в духовност, която да бъде върната разбираема на Божествения свят...

Да стане Човекът от един Илия – един Михаил! – каква всеобемаща и могъща задача!...

Словото бе озаглавено:
ПРОГРАМА: Един Илия – Един Михаил

Да заявяваш своята личност...
като израз на твоята същност.

.....

Теми за размисъл:

Каква е ролята на личността в Михаиловата епоха? (Р.Щайнер, "Арх. Михаил: Духът на времето" - Щутгарт, 18 май, 1913г.)

Как да съчетаем Михаиловата сила и духовността така, че правилно да служим? (Р.Щайнер, "Мисията на арх. Михаил" – лекция 2, Дорнах, 22 ноември 1919г.)

Какво значи саможертвата, ако не е в правилното знание и разбиране на Христос? (Р.Щайнер, "Мисията на арх. Михаил" – лекция 4, Дорнах, 1919г.)

Варна, 1.09.2004г.
Дарина Шентова

ДОБРОДЕТЕЛИТЕ (продължение)

Декември (от 21 ноември до 21 декември)

Такова разумно търпение контролира езика.

Заштото с прибръзнатото и необмислено изказване и отсъждане се осакатява или се спира процеса на узряване, който истината на световните явления формира в преценката на човек и който позволява на собствената дейност на човека да се прояви като зрял плод от общуването му със световните явления. Ако не изчака този процес на съзряване, говорещият изразява само субективни мнения за един свят, който в своята същност му остава чужд. Тези изрази на мнение могат да получат одобрението на хората със същите чувства и поради тяхното съзвучие с конвенционалните мнения да имат външен успех. Те не са истината, която се носи и прилага със спокойствие. Истината е по-скоро духът на нещата, който се ражда в нашето познание. Прибръзнатата дума го прогонва. Контролът на езика позволява на немия и сляп дух, омагьосан в нещата, да придобие способността да вижда и говори. Контролът на собствения език развързва езика на съществата, които жадуват за такова освобождаване от магията. Те се освобож-

дават, защото с нашата дискретност тяхното същество се превръща в орган, който интерпретира себе си в наблюдението на собственото си омагьосано състояние. Така светът и личността се пресичат и обменят взаимно, за разлика от състоянието на обичайното ни съзнание, когато те непрекъснато стоят един до друг външно. В познавателната дейност на човека същността на нещата става възприемателен орган. Доколкото човек упражнява познание, той изживява себе си като същество, разпростиращо се върху целия проявен свят. В контрола на езика не се изживява разделението между света и себето, а тяхното пресичане и взаимен обмен се чувстват като истина. Контролът на езика е творческия плод на човешкото познание.

Така този контрол става *усет за истината*.

Медитация върху такъв усет за истината е:

*Когато човек познае себе си,
Той става света;
Когато човек познае света,
Светът става той самия.*

Антрапософско общество в България

П.К. 51, 1680 София; тел./факс 02-980 8464

Председател: П.К. 255, 6000 Стара Загора, тел. 042-690 111

Стара Загора:

група "Антрапос-София"
Дора Петрова, тел. 042-43500
П.К. 280, 6000 Ст. Загора
всяка 1-ва и 3-та сряда от месеца
Медитацията на основополагащия
камък и темата на годината

Стара Загора:

Група "Рудолф Щайнер"
Веселина Велкова, тел. 623368
през сряда, темата на годината,
книгата "Как се постигат
познания за висшите светове"

София:

Младежка група
Кирил Стоянов, 0886-432 518
всяка седмица
ул. Дунав 40
Евангелието на Марко

София:

Група "Михаел"
Лалка Фингарова, тел. 02-689949
1000 София, ул. "Цар Симеон" 55
всяка събота от 16.00 часа
Философия на свободата и
темата на годината

София:

Дружество "Изис-София"
Юлия Стоянова, тел. 02-983 4815
ул. "Раковски" 40, 1202 София
книгата на Щайнер "Да останем
свързани, антрапософска
фармакология, хранене и здраве

София:

Антрапософска група "София"
Нина Рашкова, тел. 9806688/434
Столична библиотека, етаж IV
всяка сряда от 18.00 часа
Тема: Въпроси на Кармата

София

Дружество "Р. Щайнер"
Петко Бояджиев, тел. 9588413
ж.к. Гоце Делчев, бл.110, вх.А,
ап.9, 1404 София
група "Среци с Р. Щайнер"
всеки вторник от 18.00 часа

Школата за Духовна наука

Съобщаваме на всички ученици в
Школата, че на 9 октомври (събота)
от 15.00 до 17.00 часа в залата на Славянското
дружество в София, ул. Славянска №6, ще се проведе ежегодният
семинар на Окултния клас на тема
"Антрапософската духовна наука и
връзката и със Школата и света".
Вход само с членски карти.

Радост под слънцето на Йоановден

В едно с тревите, цветята и птиците се вплетоха душите ни, повикани от мощнния зов на духовното, идващо към човека от природата по Йоановден. Радост изпълваше сърцата ни, разтуптяни от събудени детски спомени за тичащи по поляните боси нозе. Празнувахме празника Йоановден, приласкані от прегърдката на парка Аязмото в Стара Загора. Със стихове от "Календара на Душата" се настроихме към ритъма на света. После с песен, под звуците на флейти, арфа и звънчета, направихме шествие, с което повикахме лятото. А то, събудено с толкова нежност и любов, ни поведе към следващите мигове на нашия празник.

Преживявайки Йоановата имагинация, се потопихме в жълтото на светещата интелигенция, която тъче във висините. Запитахме се какво ни казва този строг, отправен надолу поглед на Уриел. Потопихме се в сините недра на земята, пронизани от линии блещукащи сребро и се опитахме да разберем към какво е отправен погледът на Уриел. Да, той гледа нашите грешки, които контрастно се отличават на фона на равномерно подредените природни кристали. Разбираме как моралното се вплита с природното. А къде са нашите добродетели? Можем да ги видим като блестящи линии сребро, струящи към висините, обгръщащи лица на Уриел. Тази имагинация, ако се превърне в инспирация, ще звучи в нас като единство от орган и тръби, утвърждаващи Мистерията на висините, дълбините и средата.

Раздвижени от имагинативните образи, нарисувахме нашиите Йоанови настроения, използвайки цвета на живите цветя. Толкова багри и красота се родиха за нов живот след жертвата на цветовете.

По-нататък се запознахме с откъси от книги за срещите на две човешки души с природните духове. Заслушахме се в откроявенията на елементарните същества, които трябва да се научим да зачитаме и съзнателно да работим с тях. Те знайт толкова истини за света, които колпнят да ни кажат, ако пожелаем да общуваме с тях, ако ги виждаме във всичко, което ни заобикаля. О, колко път имаме да извървим в развитието си, докато започнем да забелязваме тези същества зад всичко материално!

Звучите, с които е наситена природата през лятото събуждат у нас желанието да продължим, изливайки душите си в песен. Ехтиха песни, и радост и щастие бликаха край нас. Дойде ред да разтворим сърцата си и за поезия. Изслушахме химн за дървото, а след това се отприди поток от желаещи да излеят усещанията си в стихове. Полянката предостави сцената си на всеки, който пожела да ни поздрави с песен и стих.....

Празникът завърши, но ни е трудно да се разделим. Толкова радост, светлина и любов търчаха между нас! Едва приключили с Йоановден, душите ни се обръщат с копнеж към следващия празник, към Михаиловден. И ако сме се научили правилно да преживяваме природата, ще усетим умиранието на растителния свят с наблизаването на есента, ще видим как отдаленото от земята на космоса сребро се връща обратно, превърнато в злато. И така, всеки празник отново ни разказва своята Мистерия, за да се научим да разбираме със сърцата си света около нас.

Златозара Дечева, Ст. Загора

БЛАГОДАРНОСТ

София може да е административната столица, Варна може да е морската столица, но Стара Загора си остава антрапософската столица на България.

Така както не можем да си представим еволюцията на Земята без Стария Сатурн, Старото Сълнце и Старата Луна, така не можем да си представим развитието на Антрапософията в България без Стара-та Загора.

Благодарим за прекрасния Йоанов празник!

СЪОБЩЕНИЯ

УС на Антрапософското общество в България кани всички свои членове на редовното общо събрание, което ще се проведе на 10 октомври 2004 г. (неделя) от 11.00 часа в София, в залата на Славянското дружество, ул. Славянска № 6. Събранието ще протече при следния дневен ред: 1. Доклади от председателите на обществото и КРК; съдоклади от членове на УС. 2. Разисквания по докладите. 3. Избор на ръководни органи. 4. Решения за бъдещата дейност.

Редактор: Диана Ботушарова, тел. 052/639 718

Очакваме интересни материали, мнения, препоръки.

На адрес: ул. "Сан Стефано" 28, 9000 Варна

e-mail: diana_ros@lycos.com

Всяко дарение е добре дошло.

ДУХОВНОТО ИЗЖИВЯВАНЕ КАТО ИЗТОЧНИК НА СИЛА

Темата на Михайловата конференция в Гьотеанума ще бъде духовността в личния и професионалния живот

Духовността е въпрос на съзнание. Да се замислим върху следното дълбоко прозрение, приписвано на Майстер Екхарт, мистик от Средновековието: "Ако съм цар и не знам за това, няма да бъда никакъв цар". Точно така е. Какво може да означава за човека, че цялата мъдрост на божественото сътворение се е вляла, за да създаде сложната съвкупност от човешкото тяло, душа и дух, ако той не знае за това, ако той няма съзнание за това, да не говорим за себе-съзнание?

Навън, в света около нас ние с болка ставаме свидетели до каква степен природата е вече разрушена, колко много животински видове вече са изчезнали. Проучихме ли ги достатъчно преди да се случи това? Кой разпозна тяхната задача в цялото и кой им благодари за това, за тяхното съществуване? В своите "Химни на нощта", Новалис стига до висше прозрение: "Ние няма какво повече да търсим – Сърцето е пълно – светът е празен". Това означава, че когато цялото изживяване на света е станало храна за сърцето, когато е станало съзнателен вътрешен живот, тогава целта на сътворението е изпълнена. Това е една от главните задачи на човешкото същество, да се отнася към думата "духовност" по един всестранен начин (духовност, одухотворяване, духовно изживяване). Никой не може да развие този еволюционен потенциал вместо другия.

Отговорни за бъдещето

"Тези, които вървят по пътя към Истината, вървят сами". (Кристиян Моргенщерн). Доколкото можем да си помагаме един друг да научим това или онова, или да се пробудим за това или онова, в крайна сметка от всеки зависи до каква степен ние можем да направим или искаем да направим това, което сме научили и приели като наше собствено притежание, да го направим част от собственото си вътрешно съзнателно същество. Затова духовността е основно свързана с формирането на идентичност. Дори да знам много, ако не мога наистина да се отъждествя с това, което знам, то остава външно за мен, сърцето ми не го чувства като храна. Затова копнежът към духовността е винаги свързан със задачата за системна практика и развитие. Степента на развитие на съзнанието и на способностите зависи от практиката.

Поставено редом до много ритуални магически форми за практика, изградени върху чувство, дишане и мантрични слова дошли до нас от древни времена, антропософският път на обучение се корени в идеалистичната философия и в ритуали за одухотворяване на мисленето. Той има за цел да помогне на човешкото същество да осъзнае своята независимост, уникалност, а също и лична отговорност за цялостното развитие на човечеството и на Земята.

Професията като път на обучение

От сама себе си се разбира, че този път съдържа не само лично обучение на душата и духа, а най-вече желанието да се постигне одухотворяване в професионалния и ежедневния живот. Днес само професията на свещеника или пастора, ръкоположен в духовен сан, т.е. само ръкополагането ни напомня, че всъщност всяка професия е

път на обучение, който може да доведе до пълно осъзнаване на задачата на човек в социалния живот, задачата му в цялото човечество. Докато при професията на свещеника е самопонятно, че тя се състои от служба на Бога, за другите професии все още предстои да се развие такова съзнание. Рудолф Щайнер е дал важни насоки за това. Последващото професионално и висше обучение, което да стъпва върху тези насоки обаче, все още не е развито. Обикновено съдържанието, необходимото познание и практическите умения толкова изпъкват при професионалното обучение, че почти не остава място за езотерични въпроси.

Хората често изразяват мнението, че това са силно лични вътрешни въпроси на развитието, които човек не може да "изиска" в рамките на едно професионално обучение. Но аз поставям това под съмнение! Защо човек трябва да изиска външните необходими техники, а да се слага забрана за вътрешните еволюционни нужди?

Днес хората все повече изживяват как чрез раздвоеване на съзнанието или подтискане на съзнанието изпадат в изтощение, разболяват се или изгарят напълно. Напротив, тези, които приемат и искат да практикуват аспекта на свещено-служене в работата си, могат да превърнат професионалния си живот в социален път на развитие. Това им дава сила и върви ръка за ръка с техния личен път на обучение.

Болестта като изживяване на Прага

Един пример от медицината: Въпросът как са свързани даващите живот и причиняващите болест влияния в тялото и душата е централен въпрос за лекари и пациенти, ако след болестта оздравяването и (доколкото е възможно) предотвратяването на бъдещо заболяване трябва да успеят. В една от тетрадките си във връзка с този курс за млади лекари Рудолф Щайнер е написал стих, в който свързва болестта с прага.

Ако лекарят може да почувства, че всяка болест е изживяване на прага, една неосъзната среща с "Пазача на Прага", тогава възниква напълно нов поглед не просто за болест и здраве, но също и за връзката между душевно-духовните и физиологично-физическите процеси. Разглеждайки заболяването, лекарят има задачата "да повдигне" всеки нездравословен физиологически процес в светлината на духа. Междувременно пациентът, осъзнавайки, че нещо работи в тялото му, което той не е могъл да задържи в областта на своята духовна светлина чрез собствените си сили, може да разбере конкретните указания за своето развитие. Чрез тази перспектива той може да допринесе за собственото си оздравяване по един медитативен начин. В допълнение към външните мерки за предотвратяване на болестта, той може да получи достъп до вътрешни медитативни методи.

Цел на тазгодишната Михайловата конференция в Гьотеанума е да разгледа въпроса за духовността в личния и професионален живот и да работи от практическа гледна точка с основните въпроси на езотеризма в професията и вътрешното обучение свързано с тях.

Михаела Гльоклер, Гьотеанум